

613-005
13032007

Gemeente Boarnsterhiml
t.a.v. mevr. H.M.Kuipers
Afdeling Bouw- en Woningtoezicht
Postbus 40
9000 AA Grou

Ons kenmerk
RNO-2007-142

Uw brief/kenmerk
11 januari 2007
06-B-564

Behandeld door
G.J.van Reeuwijk
T 030 6983203

Onderwerp
Artikel 16 juncto artikel 11 van de
Monumentenwet 1988 m.b.t. onderstaand
monument.

Bijlage(n)
Geen

Datum
13 MAART 2007

Objectnaam
Objectadres
Monumentnummer
Objectomschrijving

Haensmole
eiland De Burd, GROU
22917
KorenmolPoldermolen aan het Prinses magrietkanaal. spinnekop,
vermoedelijk 18e eeuw; romp met pannen bekleed.

Geachte mevrouw Kuipers,

Onder verwijzing naar uw bovengenoemde brief, waarbij u een afschrift van een bij u voor vergunning ingediende aanvraag, als bedoeld in artikel 11 van de Monumentenwet 1988, ter advisering aan mij voorlegt, deel ik u het volgende mede.

Aangeleverde stukken:

Beoordeeld zijn: De topografische tekeningen, werkomschrijving en foto's en motivering maart 2006 die op 30-1-2007 zijn ingekomen onder nummer RNO-2007-142 bij de RACM.

Waardestelling:

De huidige molen werd gebouwd voor de bemaling van de Gallelannen. De vangconstructie (lipvang) duidt hierbij op een zeer oude bouwwijze welke in de 16^e eeuw algemeen in Nederland werd aangetroffen maar thans alleen nog bij deze molen aanwezig is. Dit geeft aan dat de vermoedelijke bouwdatum vroeger kan worden gesteld dan de 18^e eeuw. Ook de uiterlijke verschijning wijst op een vroege bouwdatum. Gezien de bouwaard zal de constructie sinds de bouw diverse keren zijn hersteld. De originele bouwwijze en constructiedetails zijn echter goed bewaard gebleven.

Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
T 033-42 17 421
F 033-42 17 799
info@racm.nl
www.racm.nl

RACM Amersfoort
Kerkstraat 1
3811 CV Amersfoort
T 033-42 27 777
F 033-42 27 799

RACM Lelystad
Oostvaardersdijk 01-04
8244 PA Lelystad
T 0320-269 700
F 0320-269 750

RACM Zeist
Broederplein 41
3703 CD Zeist
T 030-69 83 211
F 030-69 16 189

Ons kenmerk

RNO-2007-142

Omschrijving van het plan:

In 1993 werd de molen ingrijpend gerestaureerd en weer in een draaivaardige toestand op de oude standplaats opgeleverd. De molen is sinds 1941 in eigendom bij de Provincie Fryslân. In dat jaar werd het Prinses Margrietkanaal gegraven en verloor de molen zijn actieve bemalingsfunctie. Sindsdien staat de molen als draaivaardige blikvanger langs vlak langs de molen lopende kanaal.

Begin januari 2004 is de molen door een uit koers geraakt binnenvaartschip beschadigd. Voor de calamiteit was de toestand van de molen als zeer goed te omschrijven.

De calamiteit was reden om te komen tot planvorming om de molen te verplaatsen en hierbij weer een maalfunctie te geven.

De calamiteit is op 27-1-2004 besproken door betrokkenen te weten de eigenaar van de molen de provincie Fryslân, de gemeente Boarnsterhim, de monumentenambtenaar van de Provincie en de Rijksdienst voor de Monumentenzorg.

In het voorgenoemde overleg is naar voren gekomen dat de eigenaar van de molen die tevens beheerder is van de vaarweg naast de molen de mogelijkheden wil laten onderzoeken om de molen te verplaatsen en hem daarbij weer een functie te geven. Reden hiertoe is de veiligheid op het Prinses Margrietkanaal dat steeds meer geschikt wordt gemaakt voor grotere schepen. Ook de hoeveelheid scheepsbewegingen neemt nog steeds toe.

De provincie heeft hierbij aangegeven dat de problemen voor de scheepvaart als volgt zijn aan te geven:

- Schepen komende uit de richting Groningen moeten ter hoogte van de molen naar bakboord uitwijken. Hierdoor komt de scheepvaart tegen of over de denkbeeldige as van het vaarwater.

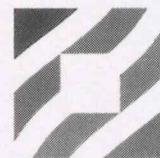
- De molen stond zeer dicht op de oever waarbij met name de grotere zeilschepen met de giek een gevaar opleverden voor de molen. Enkele jaren terug zijn de wieken door een zeilend skûtsje beschadigd. Tevens levert dit gevaar op voor de opvarenden.

- De kans dat een schadevaring zoals deze zich weer kan voordoen, is niet ondenkbaar. De landtong waarop de molen stond moet beter worden gemarkeerd. De markering als zodanig doet afbreuk aan het monument op die plaats.

Indien tot verplaatsing zal worden overgegaan biedt deze nieuwe standplaats de mogelijkheid om de cultuurhistorische waarde van de molen te versterken. Op deze wijze kan aan verplaatsing van de molen een belangrijke maatschappelijke meerwaarde worden gegeven "tot nut van het algemeen".

Na overleg met en op verzoek van de eigenaar is door de Rijksdienst voor de Monumentenzorg (RDMZ) een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor zinvolle verplaatsing. Daartoe zijn ook randvoorwaarden geformuleerd waaraan een nieuwe locatie in het gebied rond Grou zou moeten voldoen.

Er werd een locatie gevonden welke hoog scoorde namelijk nabij het Biggemeer. Deze locatie heeft een grote landschappelijke, cultuurhistorische en toeristische waarde. De molen blijft hierbij ook zichtbaar vanaf Grou.

Ons kenmerk

RNO-2007-142

Waterstaatkundig is de molen daar ook heel goed inpasbaar en zal mede als reservebemaling kunnen dienen. Op de beoogde standplaats is sprake van vrije windvang en de bereikbaarheid over het water is goed.

Bouwkundige aspecten:

De bouwkundige werkzaamheden geven mij geen reden tot het maken van opmerkingen. Bij de verplaatsing zal de molen weer geheel maalvaardig worden opgeleverd. Hierbij zal op oorspronkelijke wijze weer een houten schroefbak, een schroef, waterlopen worden aangebracht. Het gaande werk zal worden gecompleteerd. De restauratie zal de cultuurhistorische waarde van deze oude molen versterken.

Stedenbouwkundige aspecten:

Het object is niet gelegen in een beschermd stads- of dorpsgezicht.

Functionele aspecten:

De molen zal op de nieuwe standplaats weer geheel maalvaardig worden opgeleverd.

Advies:

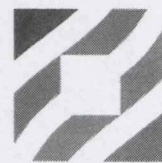
Gelet op het bovenstaande bestaan er vanuit het oogpunt van monumentenzorg geen bezwaren tegen de uitvoering van de verplaatsing en de bijbehorende restauratie. Ik adviseer ik u derhalve *positief*.

Ik verwacht dat u dit advies zult betrekken bij uw belangenafweging ten behoeve van de door u te nemen beslissing op de vergunningaanvraag.

Graag ontvang ik een afschrift van het door u genomen ontwerp-besluit en te zijner tijd van het definitieve besluit.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
het hoofd van de regioafdeling Noord,

(mw. drs. M. Krauwer)

Ons kenmerk

RNO-2007-142